

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 50 din. ali 200 K. Kam doma na eden naslov od deset falatov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Namest. v uredništvu Berden Andrej kaplan v D. Lendavi.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravništvo Novin v Črensovce Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejemajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 50 par (2 K.) za večkrat popust od 5% do 35%.

Orel v Murskoj Soboti

priredi dne 3. septembra 1922. s sodelovanjem Prekmurjskoga in Ljutomerskoga Orlovskoga okrožja velik „mladeniški tabor“ združen z javnov telovadbom.

Spored: Dne 2. septembra 1922. ob 8. vuri zvečer mirozov Ljutomerske Orlovske godbe s bakljadov.

3. septembra 1922. Predpoldnom: Ob 5 vuri būdnica. Ob 9 vuri sprejem gostov. Ob pol 10 vuri služba božja. Ob pol 11 vuri mladeniški tabor na prostori pred kat. cerkvov in zaprisega članov Orlovskoga odseka v Murskoj Soboti. Ob pol 12 vuri obhod po mestu. Ob 12 vuri skupni obed. Popoldne: v Saparijevom parki: Ob 1 vuri skupna skušnja telovadcev. Ob 3 vuri javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja. Po javni telovadbi prosta zabava združena s srečolovom, šaljivo pošto, konfetti itd. Za okrepčila bo v obilni meri preskrbljeno. Prvovrstno prleško Ljutomersko vino.

Sodelujejo Orlovska godba iz Ljutomera, pevski zbori iz Gornje Radgone, Križevci in Sv. Jurija ob Ščavnici, tamburaski zbor iz Gornje Radgone itd.

Vstopnina: za osebo sedeži 5 Din., stojišča 2 Din. Orli, Orlice in naraščaj v kroji vstopnine prosto.

K obilni udeležbi vabi

O d b o r.

V slučaju slaboga vremena se vrši popoldanska prireditve v hoteli Dobrai.

Prekmurci! Pridite vsi na to Orlovsko prireditve. To je prvi slučaj, da Orli nastopijo v Prekmurji v takšem številu, v kakšem so ešče ne. To bo en mali Orlovski tabor v M. Soboti, to bo ena manifestacija našega krščanskega ljudstva, na štero pridejo Orli iz vseh sosednih krajev iz Lotmerka, od Sv. Križa, Gornje Radgonje itd. To bo prvi največji nastop Orlov v Prekmurji. Naši vrli Orli Vam pokažejo, kaj znajo. Vredno de to poglednoti. Sobočanci! Udeležite se toga tabora polnoštevno, Vi ste že večkrat vidili v M. Soboti sokolske prireditve, poglednite si zdaj prireditve Orlov, tabor, enoga krščanskoga društva, da te vidili, da to društvo v svojem krščanskem naziranju stoji visoko nad sokolskim društvom.

Orlovski tabor v Brni.

V Brni, glavnom mestu Slovák, na Českom, je pokazao Orel znova svojo moč i silo. Nepregledne množice Orlov pa Orlic i drugi branilcov krščanske misli so se zbrale v dnevih od 30. julija do 16. avgusta na Českom. Tisti, šteri so bili na orlovskom taboru v Maribori, si naj mislijo vse kakši štiri ali šestkrat vekše pa bodo neli približno podobo slavnosti v Brni.

Vtisi, štere smo prinesli z Brna, nam ostanejo neizbrisni. Povedati moremo, da so Čehi jako prijazni ljudje. Nas iz Jugoslavije so sprejeli jako prisrčno. Že včasi pri prvoy postaji, gda smo stopili na češko zemlo, so nas sprejeli z največjim veseljem. Čakali so nas z mužikov, delili med nas pivo pa ráznoverstnoga

pečenja, kelko smo šteli meti. V Brni nas je sprejela velka množica z godbov, pozdravila sta nas dva ministra pa predsednik Českoslovaškoga Orla. V mestu smo bili dobro preskrbljeni z hranov pa stanovanjem, ovači je pa na Českom za nas jako vse drago. Lehko pravimo, da razno blago pride za naše peneze skoro dragše kak pri nas, zato ka je češka valuta dosta boljša od naše. Za eno češko korono smo mogli plačati naših 9 koron.

Najlepši dnevi so bili v nedelo pa v tork na Velko mešo. V nedelo smo šli Orli pa Orlice pred poldnevom v sijajnom velkom, dugom rédi k sv. meši na lepo veliko telovadišče. Bilo je je više sto jezér ljudi pri sv. meši; vse to ljudstvo je spevalo méšne pesmi poleg je pa igrala velka vojaška godba. To so bili zaistino mogóčni glasovi, šteri so pretresli srce, pa povzdignili dušo k Bogi, pri šterom smo se zbráli, da bi nastopili v obrambo njegove časti. Po poldnevi je pa bila krasna telovadba. Nastopilo je okoli 6000 Orlov pa telko Orlic. Telovadili so tudi Francozi, Švicarji pa Belgijci; bilo ji je pa Francozov nad 400, Belgijcov nad 750, Švicarov 12, Amerikánov okoli 200, Jugoslóvanov pa 1200. Izmed naši prekmurški dijakov sta bila brata Horvát Ivan pa Izidor iz Žižkov, Horvát Ivan iz Trnja, z gorenjega krája pa dijak Bajlec Franc iz Bogojine.

Na veliko mešo je pa bio dén národní nošenj pa šeg. Na telovadišči so postavili štiri hiše, na to so prišli domáči ljudje v jako lepih pisanih narodnih nošaj z mužikami na telovadni prostor. Tu so spustili tudi živoga Orla na prosto, šteroga so meli zapretega v kletki. Zleto je jako veselo, na to se je vse na tla, eden ga je vzdignó na roke pa so ga v spre vodi med burnimi živijo kričenjom nesli po telovadišči.

Dnéve slavnosti nej mogoče popisati. Človek pride s takše slavnosti kak na novo prerójeni. Obilna zborovanja, pri šterih so bili vsi púšpeki iz Česke, trije naši púšpeki, več ministrov pa drugi velki gospodov, naj prinesejo Orlom den sunca pa dén zmáge!

I resan je bio to den zmagoslavja orlovske misli, kakše smo si prle ne mogli niti predstavljati. Mi Jugoslóvani smo bili vsepovsod predmet splošne pozornosti, vsešerom izredno prisrčno pozdravljeni i z izrazi največjih simpatij sprejeti. Korakali smo za Francozi, 400 orlov i 200 orlic načeli njim z Dr. Korošcom, z njimi lepe Jugoslóvanske narodne noše, štere so dobile v Brni drugo darilo i za njimi so šli drugi civilni gostje.

Vkúper je korakalo v sprevodi 11.778 orlov v orlovskom kroji (gvanti), više 30.000 pa v polkroji ali samo z orlovskim znakom. Vseh udeležnikov sprevoda je bilo više 50 jezér. V sprevodi je bilo 24 godb (bande) i 203 orlovskih zastav. Na telovadišči je bila sv. meša, štero je služo papim nuncij Micara. Asistirali so njemi škof dr. Njaradi (jugoslóvanski) dr. Stojan olomuški nadškof (češki) škof Akšamovič (jugosl.) škof dr. Jeglič (ljubljski). Po sv. meši je bila orlovska prisega i blagoslavljanje zastav. Sprevod i sv. meša je bila pravo zmagoslavje katoličanske i orlovske misli.

Pokrajinska obrtna razstava v Maribori.

(Od 8. do 17. septembra.)

Prijavni rok je dne 10. t. m. poteko. Pozneje došle prijave se pod nobenim pogojem ne morejo upoštevati. Le v res izjemnih slučajih se bodo prijave šc upoštevale, če to dopusti čas i prostor.

Obisk iz južnih krajev bo zelo številen. Te dni je dospela prijava nad 100 srbskih kmetov, ki si korporativno ogledajo razstavo. Veliko zanimanje vlada tudi v inozemstvu, posebno v Avstriji i Českoslovaški, odket se obeta številen obisk.

Dodelitev prostorov. Te dni se določijo vsem razstavljalcom obvestila o dodeljenom prostoru. Proti dodelitvi je dopústen ugovor tekóm treh dneh po sprejemi obvestila. Pozneje je vsaka izprememba prostora izključena, kaj naj blagovolijo razstavljalci upoštevati.

Dodelitev častnih kolajn in diplom se bo vršila ob priliki otvoritve. Razstavne predmete bo ocenila tik pred otvoritvijo razstave posebna komisija. Opozarjamo pa ponovno vse razstavljalce, da pridejo v poštev samo oni predmeti, ki dospejo pravočasno na razstavni prostor t. j. najkasneje do 3. septembra t. l.

Veliki obrtni zbor ob priliki razstave se bo vršo dne 9. in 10. septembra. Prosimo vsa obrtna društva, da se temeljito i stvarno pripravijo za te zbor i naj na to že dnes opozorijo vse svoje člane. Kem več nas bo, tem več bomo dosegli. Častna dužnost vsakoga obrtnika pa je, da se zbora udeleži i tak primore k skupnomy uspehi.

Pisarna razstavnoga odbora se je preselila iz dosedanjih prostorov na Aleksandrovi cesti 22. na stavbišče razstave. Vhod pri mali vratih iz Razlagove ulice ali pa pri glavnom vhodu v Prešernovi ulici.

Točnost! Dela na razstavnom prostori se bližajo konci. Zavoljo pravočasne opreme vseh prostorov i razvrstitve razstavnih predmetov je pred vsem potrebna točnost razstavljalcov tak glede dovoza, kak glede opreme. Vsaki naj skrbi, da bodejo njegovi prostori okusno opremljeni i da bodo dela pravočasno izvršena.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Murska Sobotá. Krščansko društvo „Orel“ v Murskoj Soboti da naznanje, da ima za celo Goričko predpriprave za veselico, ki jo priredi „Orel“ v Murskoj Soboti dne 3. septembra 1922. gosp. Rudolf Pipa, šolski vodja v Otovcih, pošta: Petrovci. Vsak krščenik in pošten kmet, fant i dekle, naj se zgłosi do 30. avgusta 1922 v šoli v Otovcih. Na dalje za evangeličance ima pa v rokaj predpriprave g. Darvaš evang. župnik v Križevcih, g. Perša pri Sv. Šebeštjani, gosp. Faflek pri Sv. Bedeniki, pri Sv. Juriji i Gornjoj Lendavi pa tamošnji župni uradi. Stanovanje je pripravljeno. Navedeni uradi imajo nalogo, da do 1. septembra 1922 natančno navedejo število udeležencov. Za spodnji kraj Murske Sobote imajo pa naši visokošolci iz Prekmurja za udeležitev nalogo. Bog živi!

Železnica M. Sobotá—Ljutomer—Ormož. Že enkrat! Keliko smo zahtevali i urgerali potom naših poslancov, da se že naj začne ednok rediti ta železnica, štera je za naše Prekmurje tak velkoga pomena, štera bi nas vezala z ostalov Slovenijov. Cela stvar je zdaj že prišla v te štadij, da se resan lahko vúpamo, da se za kratek čas začne graditi ta proga. Potreba te železnice je bila predmet tudi ministerskoga sveta v Ljubljani. Na to je minister za promet odredó, da se zgradba železnice Ljutomer—Ormož takoj more začeti. Naj nas samo zdaj palik ne zvodiyo, kak že telkokrat, z obljubami smo že itak v Prekmurji do guta siti.

Ogenj. Preminoči teden so zgorela v občini Čentiba gospodarska poslopja kmeta Šovegeša. Kaj braniti je teško bilo v toj sušavi, ar je voda po vseh štúdencah pomenkavala. Kak je prišao vó ogen, se je ešče ne dognalo. Kvar je ogromen.

V Bogojini bode 4. sept. veliko živinsko i kramarsko senje.

Država.

Železniška nesreča poleg Bitolja. Na železniški progi bitolj-prilep poleg občine Magoia se vlak dol iz šin poškalo i se v grabo prevrge. Pri nesreči je en potnik življenje zgubilo, več oseb je pa bilo ranjeno.

Glad v Dalmaciji. Vsled velke sušave je silje po Dalmaciji skoro vse sprejšlo, žetva je bila jako slaba, zato se prebivalstvu grozi strašen glad, če se vlada prav časa ne poskrbi za potrebno silje.

Sad sokolskoga zleta v Ljubljani. Da so se dalmatinski i srbski sokoli vračali domo iz ljubljanskega sokolskoga zleta, so v Karlovcih demonstrirali proti Hrvatom, zakaj ne denejo v zastav na kolodvoru i zakaj so se ne vdeležili v vekšem številu zleta. Na njihov krik pa prebivalstvo vkuper nakipi i sokole obsiple z kamenjem tak, da jih 10 ostalo tam ranjeno. — Oblast je prepovedala varaždinskim i koprivniškim sokolom vsako prireditev.

Svet.

V Angliji je bilo preminoti mesec en milijon brezposelni. To je značilno na toliko, da ravnoč tistoga meseca je bilo v premaganoj Nemčiji samo 19,200 brezposelni.

Na Češkoslovaškem je finančni minister odredil, da se leta 1919. voden 500 kronski bankovci morejo do 31. avgusta t. l. iz prometa potegniti.

Iz generala — redovnik. De Grune belgijski general je lansko leto stopo v benediktinski noviciat i zdaj je položil redovno obljubo. K tej svečanosti je poslal tudi kralj svojega zastopnika. Navzoči so bili zrin toga eše novoga redovnika deca i vnuki više 40.

Kelko sokolov se udeležilo ljubljanskega vsesokolskoga tabora i kelko orlov v Brni orlovskoga tabora. Po „Jugoslaviji“ se udeležilo vsesokolskoga spreveda v Ljubljani: 9 godb, 11 fanfar, 7768 sokolov i sokolic, med njimi 4317 jugoslovanskih, 106 Rusov, 7 Francozov, 9 Alžircev iz Afrike, 9 Belgijcov, 12 Romanov, 8 Poljakov i 42 češki vojakov. Število gledalcev pri telovadbi cenil „Jutro“ na 50000. Zastav je bilo 100. — Poglednimo zdaj številke udeležencov orlovskoga tabora v Brni. V sprevedi je bilo 24 godb, 203 zastav, 8000 orlov i orlic v kroji. Telovadbo je gledalo 120,000 ljudi. Tuji gostov je bilo 1200 jugoslo-

vanov, 400 Francozov, 750 Belgijcov, 12 Švicarov, dosta je bilo tudi Poljakov i Rusov. Deputacije iz Amerike, Hollandije in Ukrajine. Tak je brnski orlovski tabor visoko prekoso sokolski tabor v Ljubljani. To je znamenje, da krščanska misao zmagovalno napreduje.

Domača i svetovna politika.

V Belgradi prve dni septembra meseca začne znova delovati zakonodajni odbor. Najnujnejša stvar je zdaj „Uradniška pragmatika.“ To je zakonski predlog od plače državnih uradnikov, šteroga vlada že davno obeta, da ž njim uredi uradniške plače. Ne vemo, či se zdaj palik ne odloži na poznejše čase. S predlogom bi zakonodajni odbor opravo do sredine sept. meseca, da se parlament znova sestane, i tak bi se predložil narodnoj skupščini.

Naša vlada se dosta tanačiva zdaj, kak bi mogla preprečiti vedno rastočo dragočo. Zdaj šče prepovedati izvoz silja, to je, da dotečas nesmemo vž z našega orsaga voziti v druge orsage silja, dokeč se pasivni kraji, to so tisti kraji, v šteri nikak ne zraste zadosta silja, ne oskrbijo s potrebnim živežom. Na izvažanje masti je navrgla tudi velko carino, na kg. 25 dinarov. Vse to pa ne mislimo, da melo kakši uspeh proti draginji, dokeč de naša vlada tak preveč na klonjena do razni izvozni firm i bank v Belgradi. Na špekulaciji stoji dnesden celi svet.

Po kronskom sveti, šteri se je vršo dne 14. t. m. v Ljubljani, je kraljevski par odpočitvao na Česko v Marijine Lazne (Marienbad.) Sprevajali so kraljesko dvojica ministerski predsednik Nikola Pašić i zvunešnji minister Dr. Ninčić. V Marijnih Lazneh bo sestanek vodilni možov Male antante. Tam se bodo sklepale nove zveze med Jugoslavijov i Českoslovaškov, poglobijo prijateljski odnošaji med Malov antantov. Kakši uspeh bodo meli ti razgovori, bomo že vidili.

Konferenca v Londoni, kak smo že pisali, je razišla brez toga, da bi dosegla kakše uspehe. V Franciji je končno zavladalo pomirljivejšo štaljšče proti Nemčiji. Vlada se je odpovedala represalijam i nema več nakanenja, da bi zasela del Nemčije. Lloyd George, angleški m. predsednik, šče novo konferenco vkuper pozvati v Pariz, na štero bi se naj povabila Nemčija tudi i Amerika.

Seja zveze narodov. Na seji zveze narodov, štera se začne 4. septembra v Ženevi, se bodo končno določile meje med Jugoslavijov i Vogrskov, nadalje med Jugoslavijov i Austrijov.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje in druge deželne pridelke kupuje in prodaja

Andrej Oset Maribor,

Aleksandrova cesta 57.

Telefon šte. 88

Seno in slamo

kupuje in plačuje po najvišjoj ceni

Gospodarska zadruga v G. Radgoni.

Staro zlejano železo v vseh množinah kupujejo

Strojne tovarne in livarne d.d.

v Ljubljani.

Pozor kolesarji! Ravnokar dospela nova

moška in ženska dvokolesa znamke Puch, Styria, in Dürrkopp po jako ugodnih cenah!

Imam vedno v zalogi plašče (Manteln), zračnice (Luftschläuche) in vse druge kolesne potrebščine.

Benjamin Dibelčar in drug

meh. delavnica v Gornji Radgoni.

Iščem mali mlin v najem ali na spolovino z nekoliko zemlje. Naslov pove uprava lista.

Sühi jesenov les za kupiti se išče. Što ima na prodajo, naj se zglati pri

ANTONI DÜH mizar i M. SOBOTA.

ZDRAVJE

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 Kr.

„ELZA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedance, nabore, i t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivelost i t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 Kron.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi. **RAZNO:** Lilijno mleko 24 Kr.; Brkomax 10 Kr.; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v veliki originalnih škatuljah 40 Kr.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 40 Kr.; puder za gospe v vrečicah 8 Kr.; zobni prašek v škatljah 12 Kr.; v vrečicah 8 Kr.; Sachet diševa za perilo 12 Kr. Schampooon za lasi 8 Kr.; rumenilo 12 listkov 48 Kr.; najfinejši parfem po 48 in 60 Kr.; Močna voda za lasi 80 Kr. Za te razne predmete se zamot i poštnina posebj računa.

EUGEN V. FELLER, lekarnar STUBICA donja 40—35. centrala št. 146. Hrovaško.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot KOSMETIKUM

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistedečega osvježujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo

za drgnenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanj! Z zamotom i poštnino za vsakoga: 3 dvojnate ali 1 špeciialna steklenica . 72 K

Za prodajalce:

12 dvojn. ali 4 spec. steklenice . . . 300 K
24 „ „ 8 „ „ . . . 560 K
36 „ „ 12 „ „ . . . 800 K

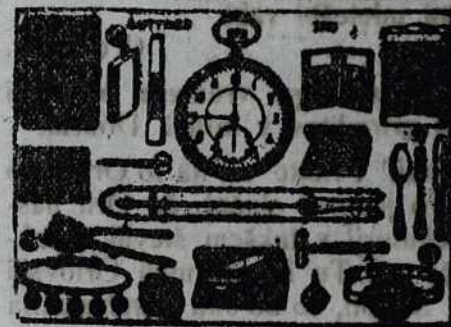
POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 8 Kr. in 12 Kr.; Elsa mentolni klinčič 16 Kr.; Elsa posipalni prašek 12 Kr.; Pravo Elsa ribje olje 80 Kr.; Elsa voda za usta 48 Kr.; Elsa kolonska voda 60 Kr.; Elsa šumskimiris 60 Kr.; Glycerin 16 in 60 Kr.; Lysol, Lysoform 48 Kr.; Kineski čaj 4 Kr.; Elsa mrčešni prašek 16 Kr.; Strup za podgane in miši po 16 i 20 Kr.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA 40—20. donja Hrovaško. Centrala št. 146.

Našli bodete za lastno uporabo in DARILA predmete vzlatu, srebru, nakite, ure, verižice, prstane, uhane, narokvice in krstne spominske obeske, ter od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi SUTNER po najnižjih dnevnih cenah v najlepšem modernem izdelku. Žilice, nože in vilice, škarje, žepne nože, doze za cigarete in duhan, strojeve za brijanje, nalagače i. t. d.

vsebuje sjajni katalog s slikami od Tvorniške tvrtke H. SUTTER, LJUBLJANA št. 945. 20—18

Nova bauta. Gospodarska zadruga v Gornjoj Radgoni na znanje da, ka je dne 1. avgusta

novu bauto v Veržeji št. 11.

odprla i s friško novim blagom založila. Tam dobite najbolše blago za moške i ženske obleke, špeciarijsko i kolonijalno blago, cement, vapno, traverze, blanje lopate, in vse druge potrebščine. Cene nizke, postrežba dobra. Pri kak kjer indri kupite Vaše potrebščine, pitajte za cene v novi bauti Gospodarske zadruge v Veržeji.

Podpirajte „Novine!“

Delniška glavica
K 30.000.000

SLOVENSKA BANKA

Ček. račun Ljubljana
št. 12620.

Centrala v Ljubljani

podružnica Dolnja-Lendava, Glavna ulica št. 80.

Kupuje i odava peneze i blago — dolare najboše plača. —

Da intereš od vlog na hranilne knjižice i na tekoči račun po najvišjoj obrestni meri. Da vsake vrste porgo.